

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **E. Y.**, zastoupený JUDr. Hugem Körblem, advokátem se sídlem Hybernská 1007/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 11. 5. 2022, č. j. 51 A 31/2022 – 9,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 11. 5. 2022, č. j. 51 A 31/2022 – 9, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný sdělením ze dne 6. 4. 2022, č. j. OAM-22137-8/ZM-2022 (dále také jen „*sdělení žalovaného*“), vydaným podle § 42g odst. 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), žalobci (jako držiteli zaměstnanecké karty – pozn. NSS) sdělil, že nesplňuje podmínky pro změnu zaměstnavatele stanovené v § 42g odst. 7 a odst. 8 zákona o pobytu cizinců.

[2] Žalobce podal proti sdělení žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Praze (dále jen „*krajský soud*“), který usnesením ze dne 11. 5. 2022, č. j. 51 A 31/2022 – 9, žalobu odmítl (výrok I.), věc postoupil k vyřízení Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „*Komise*“; výrok II.) a rozhodl o tom, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.).

[3] Krajský soud dospěl k závěru, že nejsou dány podmínky pro věcné projednání žaloby. Podle jeho názoru je sdělení žalovaného ve smyslu § 42g odst. 9 zákona o pobytu cizinců úkonem, proti kterému se lze bránit žalobou proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*"). K tomu odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která tuto argumentaci potvrzuje. Krajský soud dále dovodil, že proti sdělení žalovaného je přípustný opravný prostředek (odvolání), o němž podle § 170b zákona o pobytu cizinců rozhoduje Komise. Sdělení žalovaného v tomto směru však obsahuje chybné poučení, neboť se v něm uvádí, že se proti němu odvolat nelze. Krajský soud proto žalobu posoudil jako včasné odvolání proti sdělení žalovaného, odmítl ji podle § 46 odst. 5 s. ř. s. a věc postoupil Komisi k vyřízení.

[4] Žalovaný (dále též „*stěžovatel*") podává proti výroku I. a II. usnesení krajského soudu kasační stížnost z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s.

[5] Namítá především to, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku přípustnosti odvolání proti napadenému rozhodnutí (tj. sdělení žalovaného – pozn. NSS), a proto věc chybně postoupil Komisi. Krajský soud opomenul aktuální znění § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tedy znění účinné od 2. 8. 2021, z něhož vyplývá, že proti sdělení podle § 42g odst. 9 zákona o pobytu cizinců není řádný opravný prostředek přípustný. Na posouzení oznámení o změně zaměstnavatele, případně dalších změn podle § 42g odst. 7 až 11 zákona o pobytu cizinců, se totiž dle § 168 odst. 1 téhož zákona nevztahuje část druhá a třetí správního řádu. Úprava odvolání jako řádného opravného prostředku je přitom součástí právě části druhé správního řádu. Dojde-li tedy ve smyslu § 42g odst. 9 zákona o pobytu cizinců k vydání sdělení o nesplnění podmínek pro změnu zaměstnavatele, není možné proti tomuto sdělení podat odvolání. Protože zákon o pobytu cizinců žádný jiný opravný prostředek proti sdělení o nesplnění podmínek pro změnu zaměstnavatele neupravuje a obecnou úpravu ve správním řádu nelze použít, je žaloba proti sdělení o nesplnění podmínek pro změnu zaměstnavatele přípustná. Z toho důvodu měl krajský soud žalobu projednat meritorně a věc neměl postupovat k vyřízení Komisi.

[6] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[7] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a za stěžovatele jedná pověřená osoba s příslušným vysokoškolským vzděláním (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadené usnesení v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[8] Úvodem je třeba konstatovat, že podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že v případě, v němž je kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí návrhu, lze kasační stížnost podat pouze z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. je totiž ve vztahu k důvodům podle písm. a), c) a d) téhož ustanovení důvodem speciálním (viz například rozsudek ze dne 21. 4. 2005,

č. j. 3 Azs 33/2004 – 98, č. 625/2005 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 14. 8. 2012, č. j. 4 As 57/2012 – 13; všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Nesprávné označení kasačního důvodu v kasační stížnosti [v projednávané věci stěžovatel podřazuje důvody rovněž pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] ovšem nebrání jejímu meritornímu projednání, neboť právní subsumpce kasační argumentace pod konkrétní literu ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. je věcí právního hodnocení Nejvyššího správního soudu.

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Podle § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném od 2. 8. 2021, ***ustanovení částí druhé a třetí správního řádu se nevztahují na řízení podle*** *§ 9 (s výjimkou řízení podle § 9 odst. 4), § 10, § 19 odst. 1, § 20, 30, 31a, 32, 33, 36, § 38 odst. 1, § 40, 41,* ***§ 42g odst. 7 až 11****, § 49, 50, 52, 117, § 122 odst. 1 a 2, § 123a, § 135 odst. 3, § 148, 154, § 155 odst. 1, § 180, 180b, 180d, 180e a 180h*.

[11] S účinností od 2. 8. 2021 (novelou zákona o pobytu cizinců provedenou zákonem č. 274/2021 Sb.) zákonodárce výslovně v § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců mimo jiné zakotvil, že se ustanovení části druhé a třetí správního řádu na řízení podle § 42g odst. 7 až odst. 11 zákona o pobytu cizinců nevztahují. Na tuto legislativní změnu posléze reagovala i judikatura tohoto soudu, která dovodila, že „**[s]*dělení o nesplnění podmínek pro změnu zaměstnavatele držitele zaměstnanecké karty podle § 42g odst. 9* ***** *zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky,* ***ve věcech žádostí podaných po účinnosti zákona č. 274/2021 Sb.*** *(tj. po 2. 8. 2021), představuje i nadále rozhodnutí správního orgánu dle § 65 odst. 1 s. ř. s.,* ***nelze*** *jej však již* ***napadnout řádným opravným prostředkem (odvoláním)***“ (viz právní věta k rozsudku ze dne 26. 9. 2022, č. j. 4 Azs 77/2022 – 25; důraz přidán – pozn. NSS).

[12] Výše uvedený rozsudek č. j. 4 Azs 77/2022 – 25 tedy vycházel z předchozí judikatury kasačního soudu, podle níž je sdělení žalovaného podle § 42g odst. 9 zákona o pobytu cizinců rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. (srov. usnesení ze dne 17. 9. 2021, č. j. 8 Azs 56/2021 – 41). V prvně zmíněném rozsudku však zároveň Nejvyšší správní soud musel reflektovat změnu zákona o pobytu cizinců provedenou novelou č. 274/2021 Sb. (viz citované znění § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců v odstavci [10] výše). Nejvyšší správní soud proto dospěl v rozsudku č. j. 4 Azs 77/2022 – 25 k závěru, že „[n]*elze sdělení žalovaného podle § 42g odst. 9 zákona o pobytu cizinců vydaná k oznámením podaným od 2. 8. 2021 (oznámení žalobce bylo podáno dne 26. 10. 2021) považovat za rozhodnutí ve smyslu § 67 správního řádu. (...) Lze uzavřít, že v posuzované věci bylo poučení, které stěžovatel uvedl v závěru svého sdělení ze dne 18. 11. 2021, správné. Proti sdělení o nesplnění podmínek pro změnu zaměstnavatele skutečně nebylo přípustné podat odvolání. Žalobce a) tedy postupoval správně, pokud se proti sdělení stěžovatele bránil správní žalobou*.“

[13] Nyní posuzovaný případ je obdobný věci, o níž kasační soud rozhodl rozsudkem č. j. 4 Azs 77/2022 – 25, neboť i na nynější věc je nutno aplikovat úpravu zákona o pobytu cizinců ve znění novely č. 274/2021 Sb. Konktrétně v nyní projednávané věci žalobce

učinil příslušné oznámení o změně zaměstnavatele dne 21. 3. 2022 a sdělení žalovaného (stěžovatele) bylo vydáno dne 7. 4. 2022, tj. již po účinnosti novely č. 274/2021 Sb., která nastala dne 2. 8. 2021, jak již bylo opakovaně uvedeno (viz též *a contrario* přechodné ustanovení v čl. II. bodu 1. zákona č. 274/2021 Sb.). Proto Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod k tomu, aby se od svých předchozích závěrů, vyslovených v rozsudku č. j. 4 Azs 77/2022 – 25, odlišil. Ostatně podobně zdejší soud postupoval již v rozsudku ze dne 27. 7. 2022, č. j. 2 Azs 133/2022 – 22, a dále poté například v rozsudku ze dne 26. 1. 2023, č. j. 9 Azs 118/2022 – 32.

[14] Ze shora uvedeného plyne, že krajský soud postupoval v rozporu se zákonem, pokud žalobu odmítl a věc postoupil Komisi k projednání odvolání. Nejvyšší správní soud proto napadené usnesení krajského soudu podle § 110 odst. 1, věty první s. ř. s. zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Krajský soud v něm bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Při splnění všech podmínek řízení tedy žalobu věcně projedná.

[15] Nejvyšší správní soud pro úplnost poznamenává, že zrušil napadené usnesení krajského soudu jako celek, tedy včetně výroku III., který stěžovatel kasační stížností formálně nenapadl. Tento výrok se však týkal pouze nákladů řízení o žalobě (viz odstavec [2] výše), vycházel z nesprávného odmítnutí žaloby krajským soudem, a s ohledem na to sám o sobě nemohl obstát.

[16] Krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3, věta první s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 8. února 2023

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu